

Detaljplan för CHAUFFÖREN 1

Hjulkvarn

UNDERSÖKNING AV MILJÖPÅVERKAN

Enligt Miljöbalken 6 kap 3-8 §§) ska kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning när genomförandet av en plan eller ett program kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Undersökning av miljöpåverkan är den analys som leder fram till ställningstagandet om en strategisk miljöbedömning behöver göras eller inte. Innan kommunen tar ställning till om en betydande miljöpåverkan kan antas uppstå ska länsstyrelsen ges tillfälle att yttra sig.

Undersökningen av miljöpåverkan för Chauffören 1 har genomförts av kommunens sakkunniga tjänstemän tillsammans med planförfattarna. I den aktuella undersökningen har kommunekolog Jörgen Olsson och miljöinspektör Mika Thomasdotter medverkat.

Innehåll

INLEDNING	2
Detaljplanernas syfte och huvuddrag.....	2
Läge och areal	2
Nuvarande markanvändning	2
Översiktsplanering	3
Sammanfattning av undersökningen	3
Kommunens preliminära ställningstagande.....	3
CHECKLISTA MILJÖPÅVERKAN	4

INLEDNING

Detaljplanernas syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att pröva och skapa förutsättningar för att uppföra en vårdcentral i två till tre våningar med tillhörande parkeringsgarage. Planområdet har ett framträdande läge i norra delen av bostadsområdet Hjulksvarn, nära Kungssportsvägens anslutning till E45, varför utformningen av ny bebyggelse är av stor betydelse.

Inom planområdet planeras för en vårdcentralbyggnad med tillhörande ytor för angöring och parkering. Utöver vårdcentral ska även byggnaden inrymma lokaler för rehabilitering med gym, apoteksmöjligheter, café samt lokaler för administration och samverkan.

Läge och areal

Planområdet är beläget i norra delen Hjulksvarn, nordost om Trollhättans centrum. Planområdet angränsar i väster och norr mot Kungssportsvägen, i öster mot väg E45 och i söder mot ett grönområde som utgör en buffertzoz mellan Kungssportsvägen och befintlig bostadsbebyggelse. Planområdet utgörs av den nordligaste delen av detta grönområde. Planområdet är cirka 1,3 hektar och marken ägs av Trollhättans stad.

Nuvarande markanvändning

Marken inom planområdet utgörs av ett grö-/naturområde.

Översiktsplanering

I översiktsplanen är planområdet utpekat som ett verksamhetsområde som ska förtätas och utvecklas innan nya verksamhetsområden byggs ut. Där verksamhetsområden angränsar till annan markanvändning ska byggnader och verksamheter anpassas så att störning inte uppstår för närliggande bostäder.

Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanens intentioner genom möjliggörande av en verksamhet med låg omgivningspåverkan som kompletterar skyddszonen mot Kungsvägen.

Sammanfattning av undersökningen

Detaljplanen bedöms inte medföra betydande miljöpåverkan. Inget som framkommit i genomförd bedömning av miljöpåverkan indikerar att planen skulle vara av sådan karaktär att en betydande miljöpåverkan riskerar att uppstå. Enskilda frågeställningar kan i sig lokalt vara viktiga att studera vidare och klargöra i detaljplanen. Exempelvis hur trafikbullerpåverkan ska hanteras och att dagvatten hanteras på ett sätt att det inte leder till översvämningsrisker eller ökade utsläpp av förorenat dagvatten.

Även om detaljplanen innebär ianspråktagande av ett grönområde bedöms det fortsatt finnas gott om grönska och möjligheter till lek och rekreation i närområdet. Staden har i sitt parkprogram inte prioriterat aktuellt område utan anser att det finns bättre placerade grönområde som är värda att satsa på. Grönområdet fungerar främst som en buffert mot industriområdet och Kungsvägen och södra delen av grönytan kommer att finnas kvar.

Kommunens preliminära ställningstagande

Utifrån genomförd undersökning av miljöpåverkan gör Trollhättans stad bedömningen att betydande miljöpåverkan inte bedöms uppstå på grund av planförslagen varför fortsatt strategisk miljöbedömning inte anses nödvändig. En miljökonsekvensbeskrivning behöver inte upprättas.

Trollhättan juni 2021

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN Plankontoret och miljökontoret

Josefin Kaldo
Planchef

Jörgen Olsson
Kommunekolog

Hjalmar Oskarsson
planarkitekt

Mika Thomasdotter
Miljöinspektör

CHECKLISTA MILJÖPÅVERKAN

Kriterier/frågeställning	Bedömning			Motivering/Kommentar
	Ja	Nej	Osäkert	
Planering				
Strider planen mot gällande ÖP?		X		
Kommer planen i konflikt med annan planering, direkt och/eller indirekt?		X		
Innebär planen risk för betydande miljöpåverkan i närliggande kommun/kommuner?		X		
Finns det andra aktuella planer i närheten vars effekter bör vägas in i en samlad undersökning av miljöpåverkan?		X		
Särskilda verksamheter	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Syftar planen till att området tas i anspråk för industriändamål, köpcentrum, skidbacke, hamn för fritidsbåtar, hotellkomplex, campingplats, nöjespark, djurpark, spårväg eller tunnelbana enligt 4 kap. 34 § Plan- och bygglagen?		X		<i>(Om ja ska planen antas medföra betydande miljöpåverkan och en strategisk miljöbedömning ska genomföras)</i>
Naturmiljö	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Påverkas lagenligt skyddad natur: Natura 2000, riksintressen, reservat, strandskydd, landskapsbuds-skydd, biotopskydd (även generella) eller föreslagen skyddad natur?		X		
Påverkas i lag skyddade eller särskilt hotade arter (utpekade i EU:s direktiv, fridlysta, rödlistekategori CR, EN, VU)?			X	Planområdet utgör en lämplig livsmiljö för mindre hackspett. Arten omfattas av artskyddsförordningen. För att motverka att den mindre hackspetten påverkas negativt av den planerade exploateringen, har en utredning genomförts som visar på hur och vilka närliggande grönområden som kan användas för att kompensera förlusten. I det aktuella grönområdet finns fynd av orkidén nattviol. Det är oklart om plantorna påverkas av planförslaget.
Påverkas områden utpekade i standardiserad naturvärdesinventering, klass 1-3? Om naturvärdesinventering bör göras, skriv i kommentarsfältet.		X		Området ingår inte i Stadens naturvårdsplan.

Påverkas övrig skyddsvärd natur (naturvårdsprogram, ekologiskt särskilt känsligt område, ansvarsarter, skyddsvärda träd, NT-arter)?		X		I grönområdet förekommer både särskilt skyddsvärda träd och sk efterföljare. I det förslag som presenterats kommer de mest värdefulla träden kunna stå kvar och ges förutsättningar till en långsiktig överlevnad
Påverkas känsliga ekologiska, hydrologiska eller geologiska processer, eller speciella livsmiljöer av värde för biologisk mångfald?		X		
Påverkas gröstruktur/gröna kilar som kan utgöra spridningsvägar för djur och växter?			X	Alla grönytor utgör potentiella spridningsytor men oklart i vilken utsträckning. Viss grönyta kommer fortsatt finnas kvar söder om planområdet.
Rekreation och friluftsliv	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Påverkas lagenligt skyddade områden (naturreservat, strandskydd), riksintresse för friluftsliv eller föreslagna skyddad natur?		X		
Påverkas värdefullt rekreationsområde (friluftspan, vandringsleder m m)?		X		
Påverkas något lokalt grönområde, dvs område av värde/potentiellt värde för rekreation men som ej finns utpekade? Påverkas tillgängligheten till grönområden eller rekreation?	X			Lokalt tas ett grönområde i anspråk men i ett stadsdelsperspektiv finns det fortsatt god tillgång till grönska och rekreationsmöjligheter. I parkprogrammet är området inte prioriterat att utvecklas då det finns andra parker/grönområden som är mer värda att satsa på. Därtill bedöms området fortsatt ha ett visst inslag av grönska söder om planområdet mot de befintliga bostadshusen. Någon separat grönkonskvensbedömning anses inte nödvändig att ta fram.
Vatten	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Påverkas sjö, vattendrag eller våtmark genom utsläpp, mekaniska ingrepp, ändrade flöden eller sedimentation?		X		
Påverkas vattenskyddsområde eller annan vattentäkt?			X	Risk finns för påverkan på Göta älv om dagvatten från fastigheten inte förebyggs och renas. Göta älv utgör vattentäkt för Trollhättans stad samt kommuner nedströms den aktuella byggnationen. Arbete pågår med att skapa vattenskyddsområde för vattentäkten.
Förändras infiltrationsförhållanden?	X			I dagsläget utgörs fastigheten av infiltrerbara grönytor. Andelen hårdgjord yta kommer öka när grönområdet tas i anspråk för byggnation.

Riskerar grundvattennivån att förändras?			X	Troligtvis inte då exploateringen inte är så omfattande.
Leder planen till permanent byggnation i vattenområde? Ex. kaj/brygga, bro etc.		X		
Finns en risk att gällande miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. MB kommer att överskridas?		X		Inte om dagvatten och ev. markföroreningar undersöks och hanteras för att förebygga påverkan.
Påverkas status enligt vattenöversikten?		X		Göta älv som i slutänden bör bli recipient för dagvatten som uppstår på fastigheten är ett kraftigt modifierat vatten p.g.a. nyttjande av älven för vattenkraft. Vattendragets kemiska status är bl.a. påverkat av förorenade områden och dagvatten från högratifierade områden i dess närhet, För att förebygga denna påverkan är det av vikt att föroreningar kopplade till mark och dagvatten inom planområdet utreds och hanteras.
Innebär planen markavvattning eller vattenverksamhet?		X		
Berörs befintligt markavvattningsföretag?		X		
Kulturmiljö	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Påverkas område/objekt för riksintresse kulturmiljö?		X		Hjulkvarnelunds egnahemsområde ligger söder om planområdet.
Påverkas byggnadsminne?		X		
Påverkas fornlämningar/kulturlämningar?	X			Fornlämning L2020:11608 ligger inom planområdet. I november 2020 och mars 2021 var arkeologer ute och gjorde undersökningar. Den senaste arkeologiska utredningen, förundersökningen, visar att den aktuella fornlämningen är av sådan betydelse att fortsatt undersökning är motiverad (Länsstyrelsen, 2021-04-08)
Påverkas område/objekt i kulturmiljöprogram eller bebyggelseinventeringen?		X		Hjulkvarns egnahemsområde ligger i direkt anslutning till planområdets södra del men bedöms inte påverkas inte av förslaget.
Påverkas övrigt skyddsvärt kulturlandskap eller område/objekt med stora kulturvärden?		X		
Påverkas område/objekt av industriminneskaraktär?		X		
Stads- och landskapsbild	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Sker betydande förändringar i stads- eller landskapsbild?		X		

Påverkas område med värdefull eller karaktäristisk landskapsbild?				
Påverkas element som är viktiga för stads- och/eller landskapsbildningen?				
Hushållning med naturresurser	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Påverkas område som är värdefullt för annan markanvändning i eller utanför planområdet, direkt eller indirekt (jordbruksmark, skogsmark, vattenskyddsområde etc.)?		X		
Gynnas eget bilåkande på bekostnad av gång-, cykel-, eller kollektivtrafik?			X	Vårdcentralen kommer att bidra till en ökad mängd trafik lokalt, men i ett större perspektiv blir ökningen marginell. Placeringen nära E45 och Kungsporsvägen innebär förhoppningsvis att biltrafiken i större grad väljer de större vägarna och att lokaliseringen ligger utmed redan använda vägar till och från arbete etc. Möjligheten att nyttja lokaltrafiken är god med närhet till busshållplats. Gång- och cykelvägnätet är dessutom bra och ska ledas vidare till vårdcentralen vilket gör det möjligt att ta sig till och från vårdcentralen på andra sätt än med bil.
Hälsa och säkerhet	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Risk för översvämningar? Instängda områden - skyfall, höga nivåer i sjöar och vattendrag		X		
Risk för skred, ras eller erosion?		X		
Risk för radon i potentiellt hälsoskadliga mängder?		X		Enligt kommunens översiktliga radonkartor bedöms planområdet utgöras till hälften av normalriskområde och till hälften av eventuellt högriskområde för markradon. Särskild radonutredning har inte utförts.
Risk för att marken är förorenad?	X			Fastigheten ligger i anslutning till Stallbacka industriområde som har en del föroreningar. Enligt genomförd markmiljöutredning (Enviro Miljöteknik AB, 2021) föreligger ingen risk av markens uppmätta föroreningshalter kopplat till planförslaget. Rekommenderade åtgärder ska följas vid hantering av jordmassor.
Överskrids rikt- och gränsvärden för trafikbullernivåer?			X	Från närliggande väg uppnås maximala bullervärden överskridande 70 dB. Då exploateringen utgörs av en daglig vårdverksamhet så gäller inte samma riktvärden som

Riskerar bullernivåerna att försämraras med förslaget?		X		vid vårdboende. Därför ska inte bullervärden i utomhusmiljön behöva beaktas. Då lokalerna inte är avsedda för vårdboende utan daglig vårdverksamhet så är det inte miljöbalken eller folkhälsomyndighetens allmänna råd som styr kraven på bulleråtgärder. Det är istället arbetsmiljöverkets föreskrifter som ska följas. Eventuella åtgärder/anpassningar för att nå bullerkraven ska i den mån det är möjligt regleras i plankartan.
Risk för störande vibrationer?		X		
Ligger planområdet i/invid utpekad transportled för farligt gods? Risk för utsläpp av farliga ämnen vid olycka med farligt gods?	X		X	Planområdet ligger längs primär led för transporter av farligt på E45an, samt längs Kungsportsvägen som utgör sekundär led för transporter av farligt gods (bensinled). Planområdet är avskärmat från E45an med ett vegetationsområde där markhöjderna varierar och hastigheterna på vägen generellt är något lägre då korsningen mot Kungsportsvägen finns här. Planförslaget har tilltagit vissa åtgärder i enlighet med genomförd riskutredning av Prevecon Brand & Riskkonsult AB (2020-12-17). Bebyggelsen ligger minst 18 meter från Kungsportsvägen, respektive minst 40 meter från E45:an. Friskluftsintag för ventilation placeras i riktning bort från vägarna, det är möjligt att vid en eventuell olycka rymma bort från vägarna, därtill uppmuntras inte till stadigvarande vistelse mellan vägar och bebyggelse.
Påverkas trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter?	X			Förhoppningsvis kan trafiksäkerheten bli bättre då ett genomförande av planen troligtvis leder till nya passager för oskyddade trafikanter in till planområdet. I samband med att Kungsportsvägen byggs om anläggs nya busshållplatser och planområdet kan kopplas på GC-vägnätet.
Risk för elektriska fält eller magnetfält som kan ge upphov till hälsoskadlig exponering?		X		
Risk för bländande ljussken?		X		
Risk för skuggor?				
Underskrids rekommenderade skyddsavstånd (miljöfarliga verksamheter, kraftledning, hästgårdar etc.)?			X	Planområdet ligger i utkanten av rekommenderat skyddsavstånd för IQR:s verk-

				<p>samhet på Stallbacka. IQR krossar järnvägsslipers för återvinning. Denna verksamhet kan ge upphov till luktstörningar.</p>
Luft	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Ligger planområdet inom område som påverkas negativt av utsläpp från trafik?	X			Luft i västs modellberäkningar för åren 2008-2012 visar på att det på vägen utanför planområdet och i närliggande korsning kan uppstå NO _x halter mellan 20-40 µg/m ³ .
Leder planens genomförande till ökade utsläpp från trafiken?			X	Lokalt kan trafikmängderna öka vilket bidrar till ökade utsläpp på platsen. I ett större perspektiv kommer inte ett genomförande av planen leda till ökade trafikmängder.
Berörs planområdet av andra utsläpp, till exempel från industriella processer? Kan även exempelvis vara stark lukt			X	På Stallbacka området finns verksamheter som kan ge upphov till lukt under vissa förhållanden.
Överskrider nationella rikt- och gränsvärden och miljökvalitetsnorm?		X		
Nationella, regionala och lokala miljömål	Ja	Nej	Osäkert	Motivering/Kommentar
Finns det risk att projektet åstadkommer effekter som motverkar de nationella, regionala eller lokala miljömålen och därmed en hållbar utveckling? Se varje mål nedan:		X		
Generationsmålet		X		
Begränsad klimatpåverkan		X		
Frisk luft		X		
Bara naturlig försurning		X		
Giftfri miljö		X		
Skyddande ozonskikt		X		
Säker strålmiljö		X		
Ingen övergödning		X		
Levande sjöar och vattendrag		X		
Grundvatten av god kvalitet		X		
Myllrande våtmarker		X		
Levande skogar		X		
Ett rikt odlingslandskap		X		
God bebyggd miljö		X		
Ett rikt växt- och djurliv		X	(X)	Förutsätter kompensation av förlorade livsmiljöer för mindre hackspett